— Karıcığım, bak
a şu elbiseler için
e nekadar çirkin-
eştiğinizi gör!..

Dünya Karikatürleri

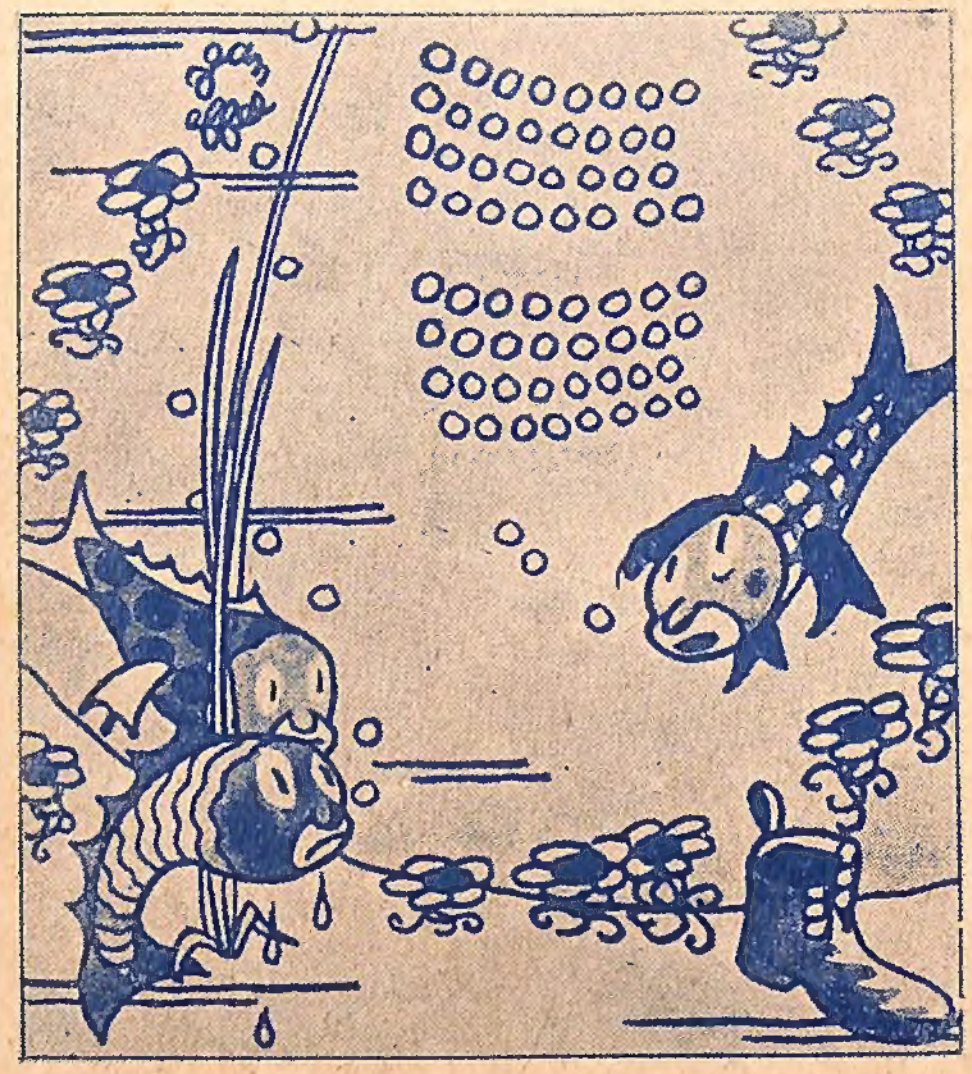

Deniz dibi şairleri

— Şuna bak gene şairliği tuttu...
Sekizlik beyitler söylüyor....

(Fransız karikatürü)

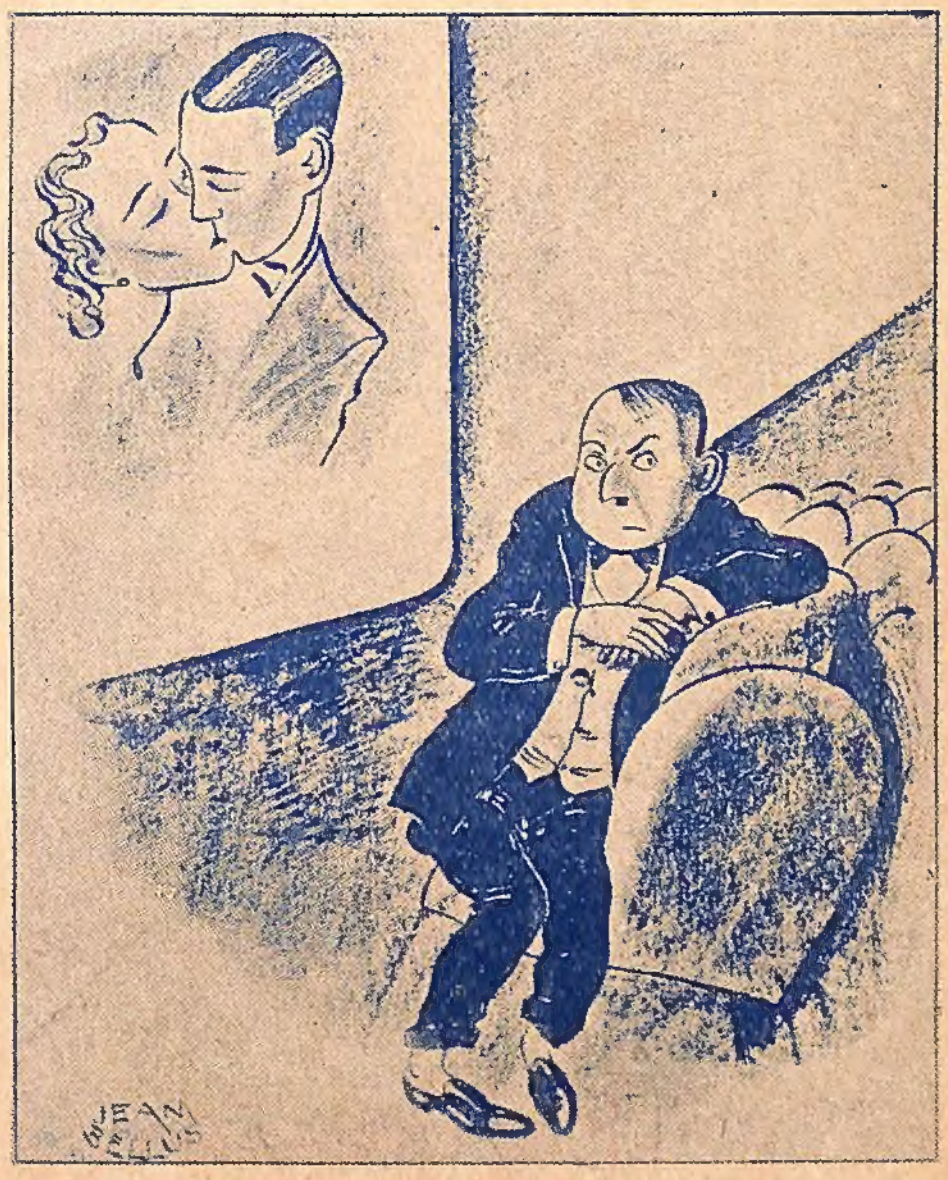

Sinema yıldızının âşığı kıskançlık buhranı geçiriyor.

(Fransız karikatürü)

Oğlum çalış, çalış... İlerde ra-
sin.
eciğim şimdi rahat etsem de
sam olmaz mı?..

— Jimnastik yapmağa başlayalı maşallah çok kuvvetlendi. Artık dövmeğe cesaret edemiyoruz.

Rejisör — Mademki evli değilsin, aldatılan koca rolünü yapamazsın!... Evlen de öyle gel !..

...nunu toplayınız,güzel bir cilde sahip
...lacaksınız

No. 12 Yıl 1 Fiatı 10 Kuruş 21 Mart 1936

Karikatür

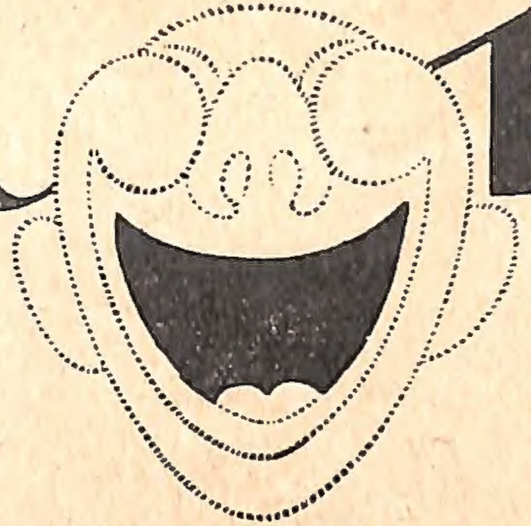

Çıkaran : Sedat Simavi

İdarehanesi :
İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire
Posta kutusu: İstanbul 103

Abone şartları :
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ VE EDEBÎ MİZAH GAZETESİ

No. 12 Yıl 1 Fiatı 10 Kuruş 21 Mart 1936

Karikatür

Çıkaran : Sedat Simavi

İdarehanesi :
İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire
Posta kutusu: İstanbul 103

Abone şartları :

Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH GAZETESİ

Dünya bilgisi:

— Oğlum Salamon, dünya bir portakala benzer.
— Marifet onu soyabilmektedir, değil mi muallim bey?

Bay Kurtuluşa açık mektup...

Geçen gün gazetelerden birinin baş sayfasının baş sütununda yeni erkek elbiselerinle çıkmış resmini gördüm; gazetecilere verdiğin beyanatı okudum. Yirmiye kadar bayan Kurtuluş olarak annenin dizi dibinde büyümüş, çeyizlerini işlemişsin. Bu müddet esnasında varacağın delikanlı hakkında tabiî parlak hülyalara dalmışsındır. Hattâ kim bilir belki komşu gençlerden birine pencereden gülmüş, kaşla göz arasında söz de vermişsindir.

Derken bahara doğru bahçelerde tomurcuklanan ağaçlarla beraber sende de bazı ürkütücü ve şaşırtıcı alâmetler belirmiş; baban telâs içinde seni hastaneye götürmüş; doktorlar son senelerde tifo vakaları kadar sık görülmiye başlıyan bu cins değiştirme vakalarına artık alışmış oldukları için: «Telâş etme. Bir oğlun oluyor» mişler. Hakikaten bir kaç saat i bayan Kurtuluştan bir bay K çıkarıp babana teslim etmişle

Başına melon şapkayı, bacaklarına pantolonu geçirip genç bir erkek olarak mahalleye döndüğün zaman komşular kim bilir nasıl pencerelere ka- ettilara üşüşmüşlerdir. Eğer tahmin ettiğim gibi kızlık zamanında kort delikanğin ve izdivaç vadettiğin bir ilk raslalı varsa sokakda biribirini mek isterdi da ameliyatla çoğalmıya

(Arkası sayfayı çeviriniz)

başladı ki doktorlar gibi biz de şaşmamıya başladık.

Ben kendi hesabıma genç bir bekâr olsaydım "belki günün birinde erkek olur da rezil olurum„ diye hiç bir genç kıza yanaşmıya cesaret edemiyecektim. Hele daha on üçünden itibaren dudaklarının üstünde ve çenelerinde bazı erkeklik alâmetleri beliren Ermeni bayanlarına.

Malûm ya bazı erkek meraklısı babalar vardır ki çocukları kız doğarsa âdeta yas tutarlar. Bu babalar için artık ümit kapısı açılmış demektir. Bence bunlar kendilerini yeise kaptırmamalı ve çocuk yirmiye gelinciye kadar: "Belki inşallah sonradan erkek olur„ diye avunmalıdırlar.

Cins değiştirme hadiselerinin sıklaşması zannederim ki kanuncularımızı da medenî kanunun evlenme ve boşanmıya ait fasıllarında bazı değişiklikler yapmıya mecbur edecektir. Öyle ya.. kanun evlenme yaşını kızlar için on sekiz olarak tesbit ediyor. Ya kız evlenip barklandıktan ve üzerinden de bir iki sene geçtikten sonra erkek olmıya kalkarsa kendisinin ve kocasının hali ne olacaktır? Şu halde evlenme yaşını ihtiyaten bir kaç sene daha büyütmek lâzımdır. Kezalik cins değiştirme yüzünden açılacak talâk davaları için de kanuna bazı maddeler ilâve etmelidir. Ta ki hâkim «Tâlakı icab ettiren sebepler arasında böyle bir sebep zikredilmiyor» diye davayı redde kalkmasın.

Bir doktora bu mesele hakkında şöyle bir sual sordum:

— Uzak ve yakın tarihte yirmi yaşından sonra erkek olan kadınlara dair hiç bir misale raslamadım. Gerçi eskiler Alâimisema altından geçen kadının erkek olacağını iddia ederler amma hiç biri bunu canlı bir misal ile teyit edememişlerdir. O halde büyük muharebe insanların huyunu, suyunu değiştirdiği gibi vücutlarını da mı değiştirdi diyeceğiz.

Ayni zamanda bir filozof da olan doktor şöyle cevap verdi:

— Hiç şüphe yok ki zamanımızda olduğu gibi İskender zamanında da, Napolyon zamanında da kadın biçiminde erkekler vardı. Fakat bunların tam erkek olarak meydana çıkmaları için bize doktorların müdahalesine, bıçağına ihtiyaç vardı. Onun için biz kuduz aşısını bulmadan [illegible] seler nasıl [illegible] biz bu ameli[illegible] kadın sanı[illegible] lerini anla[illegible]

Uluslar Kurumu lisanı:

— Bir müddet daha sabrediniz dostum.... İşiniz ilerliyor.. Üçlerden yirmilere havale olundu.

nuna kadar kadın kalıyorlardı.

Doktorun bu izahatını işitince tüylerim diken diken oldu. Düşünün bir kere.. erkeği telleyip pullıyarak gelin etmişler.

Koca "yahu bu ne Allahın belâsı karıya benzemez karı„ diye bağırıyor. Konu komşu: "Yahu etme, eyleme; böylesi de olur. Sen bilmezsin„ diye öğüt veriyorlar. Öte taraftan da kadın, daha doğrusu öteki erkek gözünün sürmelerini, yanağının allıklarına düzgünlerine akıtarak:

«Ey benim ehli ayalim. Gözümü açtım, seni gördüm. Saçımı evine süpürge ediyorum. Ne yapalım Allah beni de biraz kusurlu yaratmış.Çarşafımı giydirip beni baba evine mi göndereceksin» diye ağlıyor. Öteki lâf anlamıyor, «yahu sakalı da var. Sesi de kalın. Ben böyle gelini ne ya[illegible]ım» diye ayak diriyor.

[illegible]acianın bu safhalarını gözönüne [illegible]sek doktorlara: «Allah razı ol[illegible]h apartımanlarını bağışlasın» diye dua etmemek elden gelmez.

Maamafih ben doktora bir sual daha sordum:

— Kadın zannedilen erkekler olsun da erkek zannedilen kadınlar neden olmasın? Meselâ filânı siz de tanırsınız. Kadın gibi parmak parmak kaşları, teni, kalçaları vardır. Düzgün sürer, dudaklarını boyar; kalçalarını oynatarak gezer. Sıkı bir muayeneden geçirilirse bu gibilerin kadın çıkacağı ve evvelki ameliyatın tersine bir ameliyattan sonra etekliği giydirip evine gönderilmiyeceği ne malûm!

Doktor düşündü:

— Hiç bir şey için imkânsızdır denemez, dedi.

*
* *

Size yazdığım açık mektupda sözü başka mecralara saptırdığım için beni affedin bay Kurtuluş. Maksadım sadece bayanlar safını bırakıp bizim safa şeref verdiğiniz için sizi tebrikden ibaretdir.

Sünnet olan, nişanlanan, yahut çocuk doğuran insanı tebrik ediyoruz da cinsini değiştirme gibi fevkalâde bir hadisenin kahramanı olan ve gazetelerde resmi Musolininin, Hitlerin sütununa geçen bir insanı neden tebrike lâyık görmiyelim? Yalnız şunu itiraf edeceğim ki gerek fotoğrafınızda, gerek beyanatınızda bu hadiseden dolayı pek fazla seviniyor gibi görünmenize akıl erdiremedim.

Erkeklik göründüğü kadar kolay bir meslek değildir. Bunu siz de pek yakında anlamıya başlıyacaksınız. Meselâ bu yaz açık gazinolarda yeyip içeceğiniz şeylerin tadını eskisi kadar duymıyacaksınız. Çünkü masanızdaki bir kaç bayanın hesabı sizin önünüze gelecek.

Tramvaya bindiğiniz vakit artık size yer veren bulunmıyacak, hattâ kendiliğinizden boş yer rasgetirip otururşanız bile kendinizin üç misli ağırlığında bir çamaşırcı madamın gözlerini devire devire size baktığını «Bu ne iştir bu? Kadın ayakta dururken erkek oturur mu?» diye homurdandığını duyarak ayağa kalkacak ve elinizin erişebileceği bir yerde asılacak bir halka bulursanız bahtiyar olacaksınız.

Mülâkatınızda söylediğiniz gibi dünya evine gireceğiniz zamanın da uzak olmadığı anlaşılıyor. Şu halde bir evin kaç köşe olduğunu da yakında anlıyacaksınız demektir.

Yanınızda sevgili hayat arkadaşınızla sokakta gezerken onun bir kürkcü yahut manifaturacı dükkânına doğru bir dümen kırma alâmeti sezdiğiniz zaman siz de bizim geçirdiğimiz cinsiyet sıtma nöbetine tutularak titreyecek, moraracak, sararacak, ağaracaksınız. Sonra askerlik yoklaması başlamak üzeredir. Yol vergisi kâğıdı eli kulağındadır.

Kız olarak yetişmiş olduğunuz için erkeğe ait vazife ve işleri size öğretmiş olacaklarını zannetmiyorum. Her halde iyi bir erkek olmanız için yemek pişirme, bulaşık ve çamaşır yıkama ortalık süpürme, dikiş değilse bile sökük dikme gibi işleri bundan sonra öğrenmiye mecbursunuz.

Hasılı yeni erkekliğinizi size tebrik ederken «hemen Allah yardımcınız olsun!» demekten kendimi alamıyorum bay Kurtuluş.

KARİKATÜR

Doktorlarımız«... Kadınların vücudlarını çirkinleşdiren, sebeplerden birincisi, yüksek ökçeli iskarpin giymelerindendir!» diyorlar...

Bayan — Ökçesiz iskarpin meğer erkeklerin nekadar da hoşuna gidiyormuş.. Hiçbirinin gözü ayaklarımdan ayrılmıyor...

Bir kadın bana yaşını sordu:

— Beni kaç yaşında tahmin edersiniz?

Şu cevabım onu çok sevindirdi:

— Geçen seneden biraz daha küçük.

***

Bugünün kadını ağlıyan erkekden değil, güldüren erkekten hoşlanıyor. Halbuki dünün kadını ağlatan erkeği severdi.

***

Kadının en çok inandığı şey yalandır. Öyle kadınlar bilirim ki yeminli yalâna, yeminsiz doğrudan daha çok inanır.

***

On dördüncü Lui, kadın hakkında fikrini soranlara şu cevabı vermiş;

— Kadın, benim istibdadımdan daha zalimdir.

***

Paranın yapdığı işlerden birisi de baştan çıkarmakdır.

***

İnsan her şeyi unutabilir. Fakat borcunu asla. Buna rağmen bütün borçlular unutkanlıkdan bahsederler.

***

Aldatılmakdan korkanlar, aldatmasını beceremezler.

Güldiken

Yahudi babanın derdi

Ben küçükken izinsiz sokağa çıkan çocukları: «Sizi Yahudiler çalar iğneli fıçıya atar» diye korkuturlardı.

Çoktan beri modası geçmiş zannettiğim bu tehdidi geçen gün Fatihin dar ve çamurlu bir sokağından geçerken bir kere daha işittim.

Tek katlı, kırık dökük, yamrı yumru evlerin arasında, dediğim gibi dar ve çamurlu bir sokak... Bir başından öbür başına gidebilmek için sek sek oynar gibi taştan taşa atlamak lâzım.. Fazla olarak da yağmur yağıyor...

Sokakta bir ben varım; bir ihtiyar eskici Yahudi, bir de üç dört yaşlarında bir afacan...

Yahudideki fukaralığı şundan anlamalı ki bir viraneliğe dökülmüş süprüntüleri uzun bir maşa ile karıştırıyor, bulduğu paçavra parçalarını sırtındaki çuvala atıyor...

Çocuk sokağı baştan başa dolduran yalaklardan birinde kayık yüzdürüyor.

Aralık kapılardan birinden bir baş uzandı; hırçın bir ses:

— Yumurcak gir içeri artık... Alimallah senin pastırmanı çıkarırım, diye haykırdı.

Çocuk bu türlü tehditlere kanıksamış olacak ki başını bile çevirmedi.

Kadın bu defa tehdidin şeklini değiştirdi:

— Bana bak, dedi, kapıyı kapıyorum. Yahudi baba seni çalar, torbasına koyup götürür. Karışmam ha...

İhtiyar Yahudi ağır ağır başını çevirdi; acı acı sırıtarak:

— Yahudi baba ne yapsın onu, dedi. Yahudi baba şimdi kendi çocuklarını çalsınlar diye bekliyor.

Yine Olimpiyad hikâyesi

Kadıköy iskelesindeydim. Ziller çaldı, ahali, parmaklıklı kapıya yürüyüş etti. Vapur nerde ise kalkacak.

Karşıdan bir ihtiyar bayan geliyor... Üstelik küp gibi de şişman... Zavallı kadın sözüm ona koşma hareketleri yapıyor; ayaklarını kaldırıp indiriyor, iskeleden kalkmak üzere olan bir yandan çarklı gibi kollarını oynatıyor fakat netice itibariyle yerinde sayıyor.

Memur boyuna düdük çalıyor... Yarı aralık parmaklık kapısını çarpıp kapıyacak. Fakat biçare kadının ümitsiz ve perişan telâşına acıyor; bukadar çabaladıktan sonra kapının kapandığını görürse yüreğine inip ölmesinden korkuyor...

Öte taraftan parmaklığın selâmet yakasını tutmuş olan bizler de hasbetellillâh memura yalvarıyor: «Aman arkadaş... Bir parçacık daha.. Kalmasın zavallı.» diyoruz.

Kadının kapıya varmasına sekiz on adım kalmıştı.

Memur düdüğünü ağzından çıkararak haykırdı:

— Hadi madam... Biraz ayaklarını aç... Olimpiyadda yarış etmiyoruz vapur bu...

Vapurlarımızın kalkma dakikaları hakikaten heyecanlı bir hengâmedir.

Geçenlerde yine böyle zillerin ötdüğü, düdüklerin haykırdığı, ahalinin biribirini ezerek kapılara saldırdığı bir dakika...

Karşıdan hızla bir otomobil geliyor... Mutlaka vapura yetişmek mecburiyetinde iki adam paraya kıyarak otomobile atlamışlar...

Araba durur durmaz şöfor atladı; kapıyı açmak istedi; fakat kapı açılmıyor .. Çünkü müşterilerden birinin ceketi kapıya kısılmış...

Adamcağız kapana kısılmış bir fare vaziyetinde... Ondan farkı yalnız: «Aman yahu...Çabuk» diye bağırması.

Söfor var kuvvetiyle kapıya asılıyor, müşteri de ayrıca içerden yükleniyor. Fakat ne yapılsa boş...

Öteki müşteri baktı ki arkadaşından hayır yok. Diğer kapıyı açarak yere atladı, «kusura bakma» diye bağırdıktan sonra vapura koştu.

Arkadaşı gözleri evlerinden uğramış, avazı çıktığı kadar: "Ulan aaaç„ diye bağırıyor, bütün vapur halkı gülüyordu.

Nihayet bir hamal ile bir gazete satıcısının yardımile kapı açıldı, yolcu kapandan kurtuldu amma bu sefer de iskelenin kapısı kapanmıştı.

Bir gaf

Baytarlık tıbbın en ehemmiyetli ve faydalı bir şubesi olduğu halde bu meslek mensupları nedense kendilerine baytar denmesini pek sevmezler.

Geçen gün bir baytar arkadaşı, tanıdığım bir Üniversite profesörüne takdim etmek lâzım gelmişti:

Mesleğini söylemiye bir türlü dilim gitmedi:

— Aziz arkadaşım bay(...) dedim.

Profesör:

— Kendileri de sizin meslekden mi? Muharrir mi? diye sordu.

— Çok şükür ki değil, dedim, gayet ağır başlı ve ecirli bir mesleği var.

— Muallim mi?

Bir kere yutkunduktan sonra:

— Doktor, dedim.

Profesör gözlüklerinin arkasından derin bir takdir ve sempati ile baytar arkadaşıma baktı:

— Hemcinslerinizin elem ve istirabını teskin ettikce kim bilir nekadar saadet duyarsınız, dedi.

Papağan

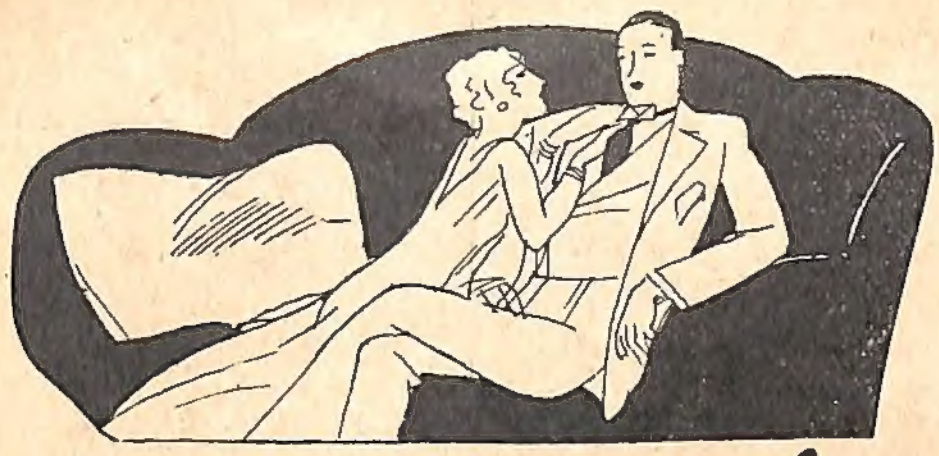

AH GENÇLİK

Güneşli bir akşamdı, geziyordum Bebekde,
Bir koku arıyordum gördüğüm her çiçekde.

Dizilmiş kuğu gibi kızlar rıhtım boyunca,
Çiçeğe benzetmezsen kelebek de, melek de!

Bazı altın bir saça ilişirdi gözlerim,
Bazı teyellenirdi daracık bir etekde.

Bazı elâ bir gözün büyüsüne tutulur,
Sanırım, ateşinden benliğim erimekde!

Bazı da bir gök bakış beni çeker içine,
Bir yaz bulutu gibi gezdirirdi yüksekde.

Kendimi güzelliğe öyle vermişdim ki ben
Yalnız sevgi hakimdi gönlümdeki dilekde...

Umurumda değildi Habeş, İtalya cengi,
Bence siyah deriyle birdi siyah gömlek de!

Kulağıma girmezdi Hitlerin haykırması.
Ateşe verse bile dünyayı bir fişekde.

Alman silâhlanırsa elimizden ne gelir?
İstesek de giriyor Rene, istemesek de!

Omuz silkdi bu işe İngiliz benim gibi,
Fransız şimden geri kalsın eli tüfekde...

Varsın, göz koysun Japon Çine, Mogolistana.
Benim gözüm de işte şu beyaz kelebekde!

Elmas boynunda onun inci gerdanlığı var,
Hele altın saati ne hoş gümüş bilekde!

Yaklaşarak dedim ki: «Ey cevahir kutusu,
«Soframı süsler misin bu akşamki yemekde?»

Güldü: «Saçın ağarmış, iki kat olmuş belin,
«Yemeğe sağ kalışın şüpheli görünmekde...

«Bir şartla davetini kabul ederim senin:
«Buluşuruz dünyaya ikinci gelecekde!»

Çamdeviren

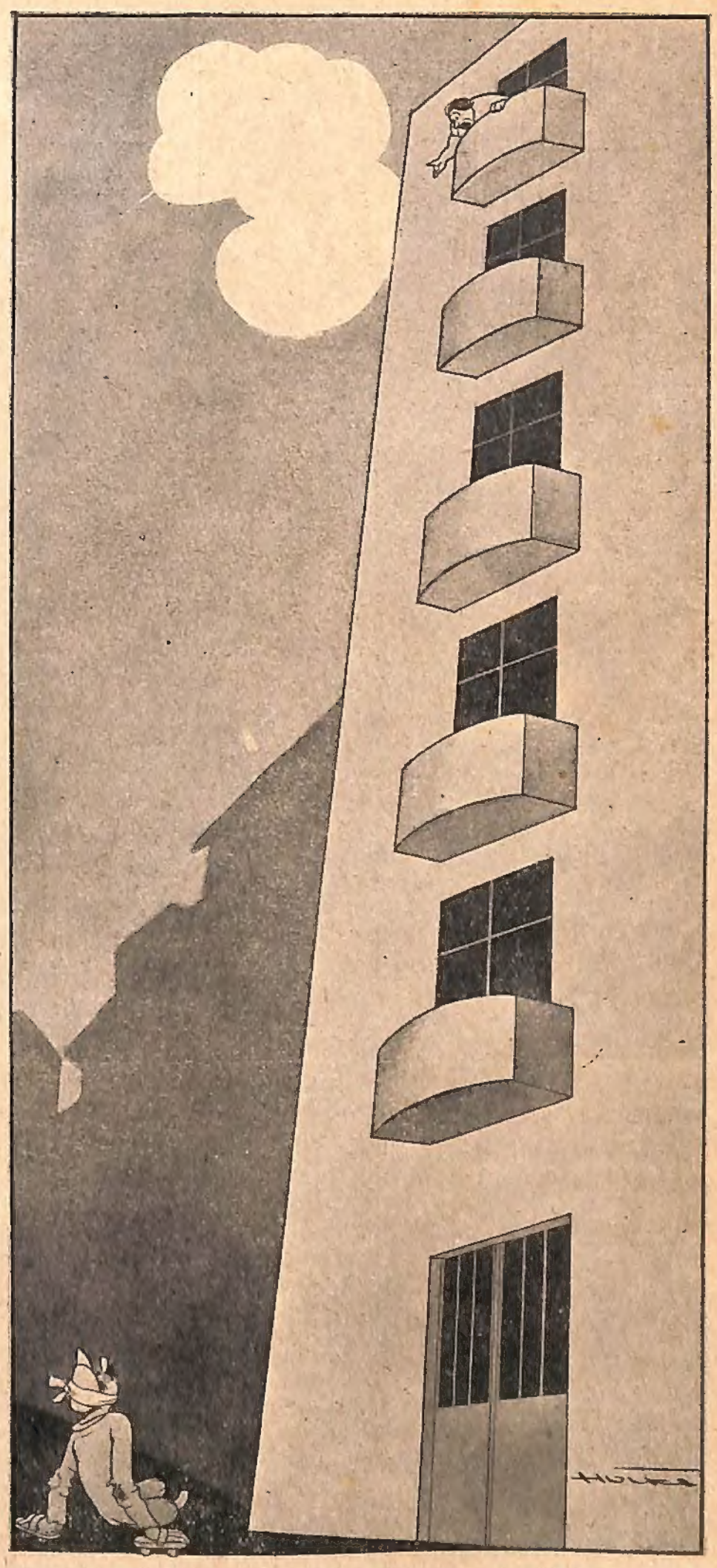

Apartımanlı merhamet!..

— Ne olur bir lokma ekmek...

— Vah zavallı adamcağız.. kim bilir nekadar açdır... Buraya gel de vereyim!..

Avuç dolusu

Kadın zengindi, kocası her zaman karısının eline bakıyordu. Bir gün kadına dediler ki:

— Kocana pek az para veriyormuşsun...

— Kim demiş? Her gün bir avuç dolusu para veriyorum!

— Halbuki bize on kuruşdan fazla gündelik almıyormuş dediler...

Kadın kırıttı:

— Ne yapayım? Elim çok ufak olduğu için avucuma on kuruşdan fazlası sığmıyor!

Modaya uymak için zayıflık rejimi yapan bayanlarımız nihayet bu hale mi gelecekler?

Karikatür'ün edeebiyat anketi:

YAHYA KEMAL ANLATIYOR...

Her gazete edebiyat anketi yapsın da biz ne duralım? Muharrirlerimizden biri, eline bir kronometre alarak, her edebiyatcının evine damlayıp kendisiyle tam on iki dakika konuşmıya karar verdi. Her sayımızda bir mülâkat neşredeceğiz. Yahya Kemalden başlıyoruz. Mülâkatı yapan muharririmizi dinleyiniz:

Üstadı Osmanbeydeki evinde yakaladım. Bir kanapeye arka üstü uzanmış, dalgın gözleriyle tavanda bir ruya seyrediyordu. Bir elinin şahadet parmağını yüzünün ortasında bir noktaya doğru götürmek üzere iken ayak sesimi duyarak bu yaramazlığından vaz geçdi ve hemen doğruldu:

— Oo.. Sizmisiniz? dedi, sefa geldiniz, dayı bey iyidir inşallah?

— Üstad, benim dayım yokdur, sizinle henüz teşerrüf ediyorum, Karikatür gazetesinin edebiyat kısmı muharrirlerindenim. Tam on iki dakika vaktim var. Kronometrem elimde. Sizinle edebiyata dair konuşmıya geldim.

— Kronometre mi? Anladım... Saat... İmanızı anladım.

— Ne iması üstad?

— Haşimin Göl Saatlerini ima etmek istiyorsunuz.

— Hatırımdan bile geçmedi amma oradan başlıyabiliriz, üstad.

— Hayır, benim Haşimle hiç bir alâkam yoktur, siz hatırlattınız da ismini ağzıma aldım, başka şeyden bahsedelim.

— Edelim. Lûtfen bana edebiyatımızın yollarını aydınlatan bir işaret verir misiniz?

— Yollar mı?.. Vaktiyle bir kere okumuşlardı, dinledim.

— Neyi okumuşlardı?

— Haşimin «Yollar» şiirini.

— Üstad ben Haşimin degil, edebiyatımızın yollarından bahsetmenizi rica ediyorum.

Şairin gözleri birdenbire uzaklara giderek sonra uzun bir yolculukdan henüz dönmüş gibi lâtif bir seyahat mahmurluğu içinde gevşemişdi.

— Pek çoktur edebiyatımızın yolları.. dedi, ben yalnız Varşovaya, Madride çıkan yalları tanıdım. Nefistir. Serapa şiir...

— İstediğiniz memleket edebiyatını o yollarda mı buldunuz?

Üstad bu sualimi duymadı. Çünkü onun ruhu yine çok uzaklara, Avrupanın maverasına gitmişdi. Antenlerimin bütün hassasiyetiyle kendisinden bir ses bekledim. Sayıklar gibi tekrarladı:

— İspanya ufukları... Serapa şiir.. İspanya ufukları..,

— Böyle bir şiir mi hazırlıyorsunuz?

— Niyetim var, altı mısralık bir şiir... Fakat orada iken yalnız bir mısraın bu ilk iki kelimesini yazabildim: İspanya ufukları. İş bu mısraın sonu ile beş mısraa kaldı. Şiiri bitirmem için tekrar oraya kadar gitmeliyim.

— Giderseniz bu altı mısraı ne kadar zamanda bitirirsiniz?

— Çok değil altı senede biter.

— Altı... Sene!

— Evet, bizim bir sözümüz vardır, iyi iş altı ayda biter deriz; iyi şiir altı senede biter.

— Üstad, son bir sual daha. İki dakikam kaldı. Bize göre bir edebiyatın vasıfları nedir?

— «Bize göre» mi? Bu sefer de Haşimin eserlerinden mi bahsedeceksiniz bilmiyorum, dedim ya ben bu isimde bir eser tanımıyorum.

— Hayır, bize, yani Türklere göre bir edebiyat...

Yahya Kemal yine beni duymadı. Arka üstü uzandı. Tavana bakdı. Ağzında bir kırmızı gül ve elinde kastanyetlerle tavanda sıçrıyan Carmen'in hayaletine bakarak mırıldandı:

— Bir kanlı gül ağzında ve mey kâsesi elde...

Sonra bir ah çekti:

— Ah... İspanya ufukları... İspanufukları...

Büyük şaiiri rüyasında yalnız bırakarak odasından çıkdım.

Mülâkatçı

O kadar güzeldi ki o sarı saçlı çocuk,
Bir içim su gibiydi.. Maşallah, kırk bir buçuk
Yaman delikanlıydı!...

Omuzları genişti bir atlet göğsü gibi,
Hem boyu da uzundu.. Zeynep türküsü gibi
Yedi köyde şanlıydı!..

Yel olur harman olmaz.. At olur meydan olmaz..
Onun da geçliği var, fakat parası çok az,
Cepleri çok tırıldı!...

Fakat zengin bir kadın çıktı birgün yoluna:
Elli seneden sonra derman geldi koluna,
Güzel gence sarıldı!...

Cebine konan para beş değil, elli değil,
Sanki akar oluktu: Sayısı belli değil..
İşi tıkırındaydı!...

Bir kızla tanışmıştı fakat Jigolo birgün:
Bu güzeli görüp de can vermemek ne mümkün,
Yüzü bir tolon aydı!...

Gelir nasıl isterse mutlaka bir anahtar,
İğne bir parça iplik, şişe bir tane mantar,
Kız da isterdi para!..

Zengin kadın vardı ya bankası gibi gencin:
Kendini atıyordu kızın hatırı için
O porsumuş kollara!....

Sararmış, düşecekti genç adam bugün, yarın..
İşe hile katmıyor, aldığı liraların,
Hakkını veriyordu!..

O gün yaşlı kadının kurtulub öksesinden
Genç kıza koşuyordu: Onun da busesinden,
Büsbütün eziyordu!...

Bir Yıl bal almak için körpe, sarı çiçekten,

Salamon — Bağırır: (Tabaklar, çanaklar, çömlekler kâseler, sürahiler) o maşalla maşalla, bugün bir şey almadıklarına bakılırsa, dün geceyi kavgasız, geçirmiş olacaklar!..

Sanmayınız kadının avuç avuç vermekden
Parası pulu bitti!....

Ananın verdiğini çünkü getirirdi kız..
İki dert arasında genç adam, on parasız,
Sanatoryoma gitti!....

Necdet Rüştü

Erkek ağlamaz, küfreder; kadın küfretmez ağlar.

Kadın her şeyin yalancısını sever, elmasın yalancısını sevmez.

Süs gözümüzü aldatan bir yalandır, yalan gönlünüzü aldatan bir süstür.

Yalnız parayı seven kadın yalnız kendisini seviyor demektir.

Ağlamıyan çocuğa meme, ağlamıyan kadına hak vermezler.

Zengin parasını, fakir yüreğini tüketir.

Ateş olmıyan yerde duman, kadın olmıyan yerde yalan olmaz.

Kadın asker olursa orduda yeni bir hastalık türer: Dedikodu!

Bekâr, tek ayak üstünde seke seke yürüyen adama benzer.

Evlenmeden sevişenler ve sevişmeden evlenenler aşkın da, izdivacın da ne olduğunu bilmiyenlerdir.

Rakibimizin bizde en kıskanmıyacağı şey kıskançlığımızdır.

Aşkda inanmakla aldanmak birdir.

Aşkta dil söylediği zaman kalp susar, dil sus duğu zaman kalp söyler.

Güzel göz ruhun pertavsızıdır: Küçük hisleri büyük gösterir.

Güzel ağızda çirkin söz, güzel bir çerçevede fena resme benzer.

Filozof

Emrinize âmadedir

Bayan (...) bir gün güzide edibimiz Peyami Safaya misafir gelmişdi. Bayan, Peyaminin yeni döşettiği evini çok beğendi. Yatak odasını gezerken dedi ki:

— Muhterem üstad, yatağınız çok kübik, çok güzel.

Peyami Safa nezaketle:

— Hoşunuza gittiyse her zaman emrinize amadedir.

YEMEKLERİN DİLİ

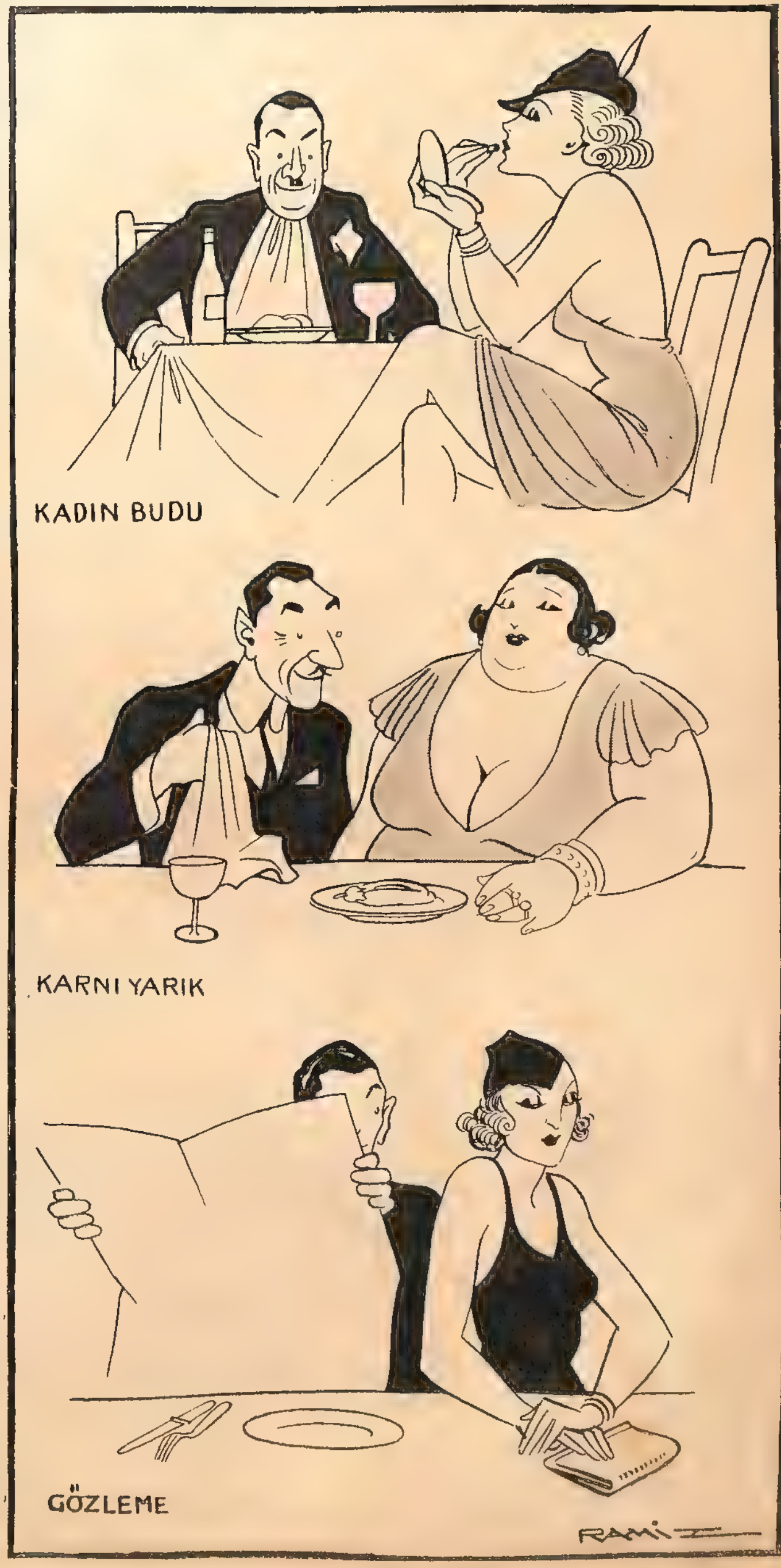

YEMEKLERİN DİLİ

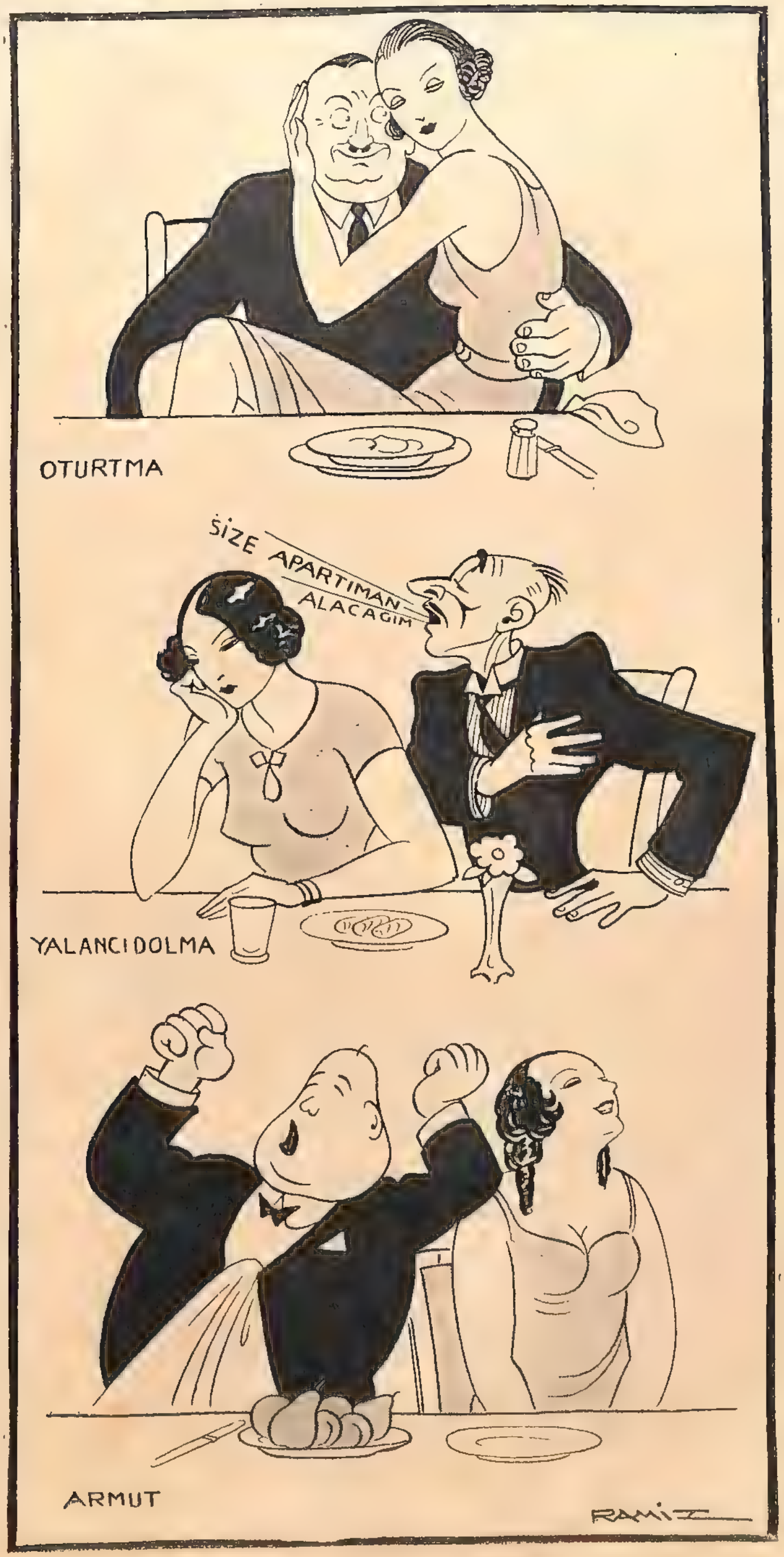

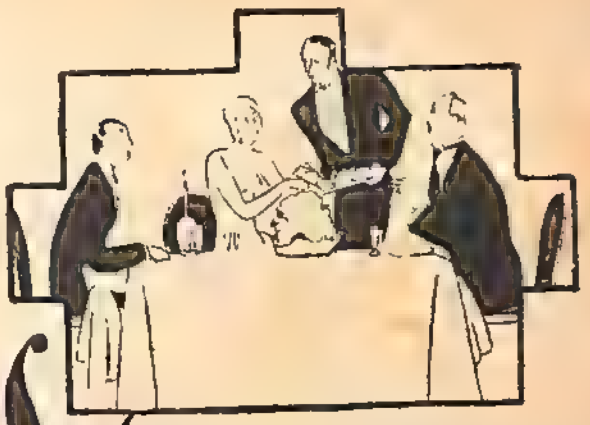

Salon ve sonra DEDİKODULARI

Nüfuzunazar

Merhum Süleyman Nazif bir gün bir ziyafete çağrılmışdı. Yemekden sonra salona geçildi, kadınlı erkekli bir sohbet başladı. O zaman İstanbulun en güzel kadını sayılan bayan(...) da salonda idi, davetlilerden birisi, meclisde bulunan iri yarı bir zatı göstererek:

— Şu zatın, dedi, vücudu, endamı, mütenasib amma, ayakları çok büyük.

İri yarı zat bu sözü işitmiş, kızarmışdı. Bayan (...) işi tatlıya bağlamış olmak için:

— Hayır, dedi, baksanıza her tarafı büyük, iri yarı.

Süleyman Nazif bayan (...) ın bu sözlerini işitince sabredemedi:

— Aman hanımefendi.. Daha yeni tanışmışdınız. Doğrusu çok ince tetkik buyurmuşsunuz.

Kömür Çarpmış

Çok esmer, çukulatamsı renkli bir kız seviyordu. Evlenme teklifinde bulundu. Kız red cevabı verdi. Bizimki de kederinden intihar etti. Neyzen Tevfikle çok ahbapdı. Birgün Neyzene rasgelince söylediler:

— Seninki, şu esmer kız yüzünden intihar etti.

Neyzen :

— Vah vah, dedi, desene ki kömür çarpmış.

Voronof

On beş senelik evli idiler. Bay ellisini çoktan aşmışdı. Bayan henüz otuz beşine basmışdı. Bay her akşam yatakda kitap okurdu. Bayan da kocasına arhasını döner, uyurdu.

Bir gece bayan yarı geceden sonra uyandı. Bay hâlâ kitap okuyordu. Bayan içini çekerek seslendi:

— Yahu.. Şu günlerde hiç doktor Voronoftan bahsetmiyorsun.

BALO...

Ah ne tatlı şeydir o !

Yirmi gün evvel:

— Ne olacak bilmem!

— Kim, ne olacak?

— Matbuat balosu.

— Gideriz.

— Çıplak mı gideyim?

— Neden?

— Geçen seneki ropla gidemem..

— Hangi geçen sene? Üç ay evvel yapdık..

— Üç ay evvel 935 de idik. Şimdi 936 dayız.

— . . . .

— Susuyorsun!

— Bağırayım mı?

— Hayır! Fikrini söyle! İşine gelmedi galiba!

— Kaça çıkar..

— Yüz lira kadar gider..

— Yüz liram olsa ev kirasını verirdim.

— Taksitle yapıyorlar.

— Para hep benden çıkacak değil mi?

— E! Ne olacak?!

— Sen bilirsin.

— Ben isterim,

— Yapamam..

Feryat, dargınlık, küskünlük. Rop ısmarlanır, kadın fistanı giyer, herif de borcu yüklenir.

***

Balo günü giyiniyorlar..

— Aman deli olacağım. Şu korsamı ilikle ,.

— Oof! Bu kâfir kolalı gömleği icad edenin Allah belâsını versin. Bir türlü ilikliyemiyorum,

— Aayy! Kombinezonun askısı kopdu. Kız Keşkül! Getir bana şu dikiş sepetini.. Hay Allah cezasını versin.. Pembe ibrişim de yok.

— Hah! Oldu olacak! Pantalonun askı düğmesi kopdu.

— Ben dikemem. Çengelli iğne ile tutdur!

— Çengelli iğne nerede?

— Tuvaletin alt gözüne bak!..

— .. Bulamadım.. Ay! Yaka düğmem düştü.. Hoppala!.. Bulabilirsen bul... Yarabbi sen bilirsin!

— Ayol! Saat yirmi dörde geldi. Masa bulamıyacağız.

— Düğmeyi bulamadım.

— Gardrobun altına bak!..

— Pantolonla eyilemem..

— Çıkar pantalonunu...

— Görünmüyor.. Bir baston versene! Kız Keşkül!. Bastonu getir..

— ... Bulamadın mı?

— Yok vesselâm.. Başka düğme versene!..

— Aa. Nereden bulayım?..

— Yahu! Araşdırıver..

— Ayol sana yok diyorum. Saçlarım nasıl?..

— Mükemmel mükemmel! Ben şimdi yakalığı nasıl takacağım?..Hah! Aklıma geldi. Versene bana şuradan

Süprüntücü — Bereket versin ki şehirliler evlerinde köpek besliyorlar... ya bizim köylüler gibi manda besleselerdi halimiz ne olacakdı?..

Müvezzi: - (*Hafta*), (*Haftalık*), (*Resimli Hafta*), (*Haftada Beş*), (*Dokuz Renkli Hafta*), (*Gülünçlü Hafta*), (*Edebî Hafta*), *bugün çıkan mecmualar.... (98) sayfa...*

Müşteri: — *Bana haftasız bir mecmua ver!...*

Münasebetsiz adam

İngiliz hariciye bakanı Lord Eden siyasi bir içtimadan çıkıyordu· Arkasıra bir gazeteci takıldı. Malûmat almak için ısrar etti. Eden susdukca muharrir inadını artırdı.

Eden gazeteciye sordu:

— Bu gizli celsedeki esrarı mutlaka anlamak mı istiyorsunuz?

— Evet.

— Fakat celsenin gizli olduğuna göre size söylüyeceğim esrarı muhafaza edebilecak misiniz?

— Şüphesiz, Lord cenapları! Ben öyle öğrendiği esrarı başkasına haber veren münasebetsiz gazetecilerden değilim!

Eden güldü:

— Şu halde, esrarı başkasına haber vermek münasebetsizlikmiş, bana emanet edilen sırları da size söylemekliğim için beni zorlamayınız!

Ne zaman anlıyacak?

Erkek, ateşler içinde, yanıyordu:

— Rica ederim doktor. dedi, kocamın hastalığını anlıyabildiniz mi?

— Hayır... Fakat fethimeyt ameliyatından sonra muhakkak belli olur!

---

bir raptiye... Tepesi kabaralı maşa gibi raptiyelerden.

— Nerede?..

— Evrak çantamı aç! Oradaki dosyalardan çıkar..

— Çanta nerede?..

— Vestiyerin rafına bak!.

— Bulamadım... Hah buldum.. Kilitli... Anahtar nerede?

— Ooof! Deli olacağım.. Nah! Al anahtarı!

— Aa! Bu ne dosyası böyle..

— Tâlak dosyası... Bırak şimdi dosya okumayı da bana bir raptiye getir...

— Al!..

— Daha paslısını bulamadın mı?.

— Aaa. Gözü kör olsun! Çorabımın ipliği kaçdı...

— Tükrükle şunu...

— Aaaa! Gidiyor...

— Yahu! Tükrükle diyorum.

— Olmaz! Değiştirmeli!.

— Bu raptiye bu yakayı nasıl tutacak bilmem.

— Boynunu dik tut da gömleği zorlama!..

— Kıravatı sıkı bağlarım!.. Gel şunu sık bakayım..

— Kıravatın kelebeklerini yaka köşelerinin altına mı alıyorsun üstüne mi?..

— Ne bileyim ben...

— Yanlış bir şey yapma! Rezil oluruz.

— Aldırma!

— Aldırma olur mu?

— Ne yapayım yahu?.

— Şuradan bir resimli mecmuaya filân bakalım..

— Sen bak da haber ver!..

— Dur bakayım!. Hah buldum. Ustüne çıkacak.. Gel biraz daha sıkayım!

— Yavaş! Boğacaksın!

— A! Saat bire geliyor. Rezil olduk. Civelekler bekler dururlar.. Haydi.. A. Daha kunduralarını giymemişsin!

— Şimdi giyerim... (Çat!) hah! aksiye bak! İskarpinin bağı kepdu..

— Kopar ya! Kuvvetini deniyorsun!

— Şuradan bana bir siyah bağ bul!

— Ah nerede bulayım. Senin siyah kunduran var mı? İstersen kahve rengi kundurandan çıkarayım...

— Çıkar!

— Kahve rengi mi takacaksın?!

— Hayır!Oradan şu çini mürekkeb şişesini de ver...

— Ne yapacaksın...

— Bağları boyıyacağım!

— Eh sana olmuş olacak ayol!.

— Ne yapayım! Başka çare yok!.

— Çabuk ol! Saat bir buçuk oldu.. Kepaze olduk...

— Acele etme! Telâş ettikce aksilik çıkıyor...

— Haydi artık Allah aşkına çabuk ol...

Kapıdan çıkarlarken:

— Dur! Uzat bakayım şu kollarına .. Tuu!. Gözleri kör olsun..

— Ne olmuş?..

— Keşküle kol düğmelerini tak demiştim, ters takmış! Sivri tarafları dışarda...

— Aman! Artık ne olursa olsun çıkalım. Patlıyacağım,.

— Yavaş söyle, yakalığın düğmesi...

Bu sahneyi aşağı yukarı hep tanırız, değil mi?..

Balo! Ne tatlı, ne rahat, hele ne samimî şeydir!! Dostlar başından irak!.

B. Felek

Geçenlerde dilsizler toplanarak gürültülü müzakerelerden sonra mühim kararlar vermişlerdi. Bunu haber alan kekemeler de dilsiz arkadaşlarından geri kalmamak için aralarında bir içtima yapmayı düşündüler, hafta tatilinde boş buldukları bir salonda birleşdiler, ilk iş olarak bir reis ile iki kâtib seçmek istediler. Birisi itiraz etti:

— Bi bi bize bi bi bir kâ kâ kâtip kâ kâ kâfidir. Bi bi bir ke ke kelimeyi bi bi bir kaç ke ke kere sö söyle diğimiz için ye yetişdirir...

Bu teklifi kabul ettiler, âzadan biri yanında getirdiği bir levhayı duvara asdı, levhada şu beyit vardı:

Çakı çakmak çakılınca gü güneş tu tulur
Se se seni: arıyanlar a acap nerde bulur

Beyti alkışladılar. Reisle kâtip seçildi. Müzakerenin bir mevzuu vardı: Kekemelerin hakkını korumak. Bu hususda söz istiyen bir iki âza çıkdı, reis önce en yaşlısına söz verdi, o da iki cümlelik nutkunu yarım saatte ikmal etmiye çalışdı:

— Ba başımdan ge geçen bi bir vakayı sö söyliyeceğim: Kü küçükken me mektebe gidiyordum, da daha ilk dersde bi bir ta talebeyle ça çatışdım. O ona bi bir şey so soracakdım, ke kekelemiye başladım... Çocuk: «Da daha kekelediğim gü gün be benimle a alay mı ediyorsun?» di diye yüzüme tokadı ekledi. Me me meğerse o da ke kekemeymiş! Bu buda gö gösteriyor ki ke kekemelikle alay edenler va var, a a alayı ba başkaları yapdığı halde to tokadı ben yiyorum... Şi şi şimdi bi biz bu haksızlığın önüne ge geçecek tedbirleri almalıyız!

Âza bir ağızdan tasdik etti:

— Do do do do doğru..,

Nutuk sırası ikinci hatibe gelmişdi; kekeme hatip söze başladı:

— Ka ka kardeşimizin hakkı var, be be ben de böyle bir va va vaka ile karşılaşdım. Bir gün yolda gi gi gidiyordum. ka ka karşıma bir adam çıkdı. Çı çı çıkar ya.. Ba ba bana bir adres so sordu. Ta ta tamam anlatmıya ba ba başlıyacağım sırada a a adam arkasını döndü, ba ba bakdım, gi gidiyor... Ne ne nereye dedim. A a adam: «Nereye olacak? Se se sen adresi ta ta tarif edinceye kadar be be ben işimi gö gö görürde dö dö dönerim bile...» dedi yürüdü... Gö gö görüyorsunuz ki iyilik de yaramıyor!

Sesler — Do do do doğru...

Reis kürsüden sordu;

— Ya ya yaraya dokunuldu, me me merhem olarak ne ne ne düşünüyorsunuz?

Suali anlamıyanlardan biri parmağını kaldırarak söz aldı:

— Ke kekemelik merhemle geçmez, a a ameliyatla bi bi bile zor geçer.

Reis, sualini izah etti:

— O onu söylemiyorum, ne yapalım da haksızlığın önüne ge ge geçelim diyorum.

Diğer bir âza söz istedi:

— Bu bu bunun için te te tek bir çare var, odada bü bütün insanların ku ku kuş dilini kabul etmesidir. Böylelikle bi biz insanların en dü dü düzgün konuşanı olabiliriz!

Sesler — Ço ço çok gü güzel... Şi şi şimdiden propagandasını yapalım!

Âza — (Devamla) evet, de de derhal ortaya hatipler çı çı çıkarıp ko konferanslara ba ba başlıyalım.... Olmaz mı?

Sesler — Muvafık fık fık...

İkinci bir içtimada hatipler seçilmek üzere kongre dağıldı.

Firkete

Ucu yine erkeklere dokunacak!..

Bay — Oh... Memnun oldum, kadınlar da yol parası verecekler!..
Bayan — Fakak unutma ki yine erkeklerin cebinden çıkacak!..

Portreler

YUNUS NADİ

Yunus Nadiye Balıkpazarında raslarsanız onu bir yağ tüccarı sanırsınız. Gazetedeki masasının başında o, bir gazeteciden ziyade bir devlet adamıdır: Vücudu yazı yazmak için öne eğilmiş değil, rahat emir vermek için geriye çekilmiş durur; bir şeyi öfke ile ısırıyormuş gibi kapalı dişleri altından, heceleri kısaltarak ve yuvarlıyarak, genzinden gelen bir konuşuşu vardır. Az kımıldar; bazan okadar hareketsiz durur ki onu bir orta Asya ilâhı, yahut bir Hitit imparatoru zannetmiye başlarsınız. Sesi de okadar uzaklardan gelir. Fakat civa damlaları gibi parlıyan zeki, sevimli gözlerine biraz dikkatle bakarsanız, gazeteci Yunus Nadiyi ve şimşekler dolu bir zekânın bütün parıltılarını görürsünüz.

Daha doğrusu onun eşyayı delip geçen bakışlarında her kaçan şeyi yakalıyan bir gazeteci, biribirine geçmiş dişlerinde, dediği dedik bir idare amiri, ihtiyatlı, mağrur ve hareketsiz çenesinde bir diplomat, bir devlet adamı ve katmerli gerdaniyle muhteşem ensesinde bir büyük burjuva azameti bellidir: Gözleriyle söyler, kaşlariyle dinler, dişleriyle emir verir, çenesiyle idare eder, ensesiyle kafa tutar. Başının her âzası ayrı bir Yunus Nadidir o.

Tabiatleri de ayrıdır. Gazeteci Yunus Nadi ne kadar arkadaş, vefakâr, cömerd ve müsamahakârsa, şef Yunus Nadi okadar müsamahasız, diplomat Yunus Nadi okadar vefasız, burjuva Yunus Nadi okadar eli sıkı ve insafsız görünür; fakat bütün Yunus Nadiler, döne dolaşa yine gazeteci ve sempatik Yunus Nadide karar kılar.

Bu gazeteci kelimesini de en büyük manasiyle almalıdır: İnkilâbcı, mütefekkir, çalışkan, enerjik adam.

Onu yakından tanıyanların ve dostluğunu kazananların marifetleri, bütün öteki Yunus Nadilerin kalabalığı arasında asıl Yunus Nadiyi, gazeteci ve arkadaş, vefakâr ve samimî, sevimli ve zeki Yunus Nadiyi yakalamakdır. Buna muvaffak olamıyanlar, öteki Yunus Nadi gölgeleri arasında bir yabancılık duyarak, aralarından sıvışmanın ilk fırsatını kollıyacaklar ve gazeteci Yunus Nadiyi asıl makamında, yani «Cumhuriyet» sayfalarında bulmak için beş kuruşa kıymıya mecbur olacaklardır.

Fırça

Hikâye

Hovarda adam

Tramvayda biletciye parayı uzatırken birdenbire şaşırakaldım: Bu kol, biletciye doğru uzanan bu kol, başka birinindi, benim değil: Yani üstümde başka birinin paltosu vardı. Gecenin sarhoşluğu kafamda sinsi bir uğultu halinde devam ettiği için, sabahleyin evden çıkarken de, caddeye kadar yürürken de, tramvaya binerken de bunun farkında olmamışdım. Demek barın vestiyeri, sabaha karşı, yanlışlıkla başka birinin paltosunu giydirmiş. Hemen başımdaki şapkayı da çıkararak muayene ettim: O da benim değildi. Kendimi aynada görsem tanımıyacak bir hale gelmişim de haberim yok. Fakat yabancı şapka başımı, yabancı palto da vücudumu hiç yadırgamıyacak kadar bana uygundu; üstelik ikisi de yepyeni, ve benim bir masa üstünde görüldüğü takdirde ne olduğu anlaşılmıyacak kadar biçimini kaybetmiş, ancak başıma giyersem şapkaya benziyen partal külâhımdan bin kat daha güzel bir şapka; iki defa buhar yemiş, bir defa da tornistan edilmiş paltomdan bin kat daha güzel bir palto!

Fakat, gel gelelim, bu paltonun içinde namuslu bir adam var. Tramvaydan hemen atlıyarak barın vestiyerine gitmek ve ona yapdığı yanlışlığı tamir ettirmek istiyor.

İşim gücüm olduğu halde tramvaydan indim ve bara gittim. Gündüzün bu saatinde, orada adam bulmak ne mümkün! Ne yapacağımı şaşırarak holdeki hasır koltuklardan birine oturmuştum. Paltonun ceplerine el attım. Hoppala! Sol dış cebinde on iki lira: sağ iç cebinde kapalı bir zarf. Üstünde adres filân hiç bir şey yazılı değil. Paltonun sahibinin hüviyetini ve adresini bulmak gibi temiz bir ümitle zarfı yırtınca içinden dört elli liralık çıkmaz mı? Artık ne yapıp yapıp zengin palto sahibini bulmak, icabederse gazetelere ilân vermek şarttı. Fakat aklıma başka bir şey geldi. Paltoyu çıkararak terzinin imzasını aradım ve buldum: Beyoğlunun en büyük terzilerinden biri.

Hemen ona koştum ve meseleyi anlattım. Paltoyu muayene etmeden tanıdı:

— Evet, dedi, daha dün teslim ettik, bay Nasuhinin paltosu

— Bay Nasuhi mi? Kim bu bay Nasuhi? Adresi var mı sizde?

— Tüccardır, zengin bir adam, verelim adresini size...

Hem yazıhanesinin, hem de evinin adresini verdiler. O gün iki defa yazıhaneye uğradım, bir defa da telefon ettim, bay Nasuhiyi bulamadım. Üstümde onun paltosu ve şapkası oldukca kendimi hırsız zannettiğim için, gece saat sekiz buçukda Ayaspaşadaki apartımanına koştum. Tam ben dairesinin kapısını çalmak üzere iken bay Nasuhi, karısile dışarı çıkıyordu. Fakat baktım onun üstünde ne benim şapkam, ne de paltom vardı. Hem selâm, hem de malını iade maksadiyle başımdan şapkayı çıkararak bay Nasuhiye uzattım ve sordum:

— Bay Nasuhi siz misiniz?

— Evet.

— Dün gece barda şapkaları, paltoları değişmişiz. Terzinize uğradım, adresinizi...

Bay Nasuhi öfke ile bağırarak sözümü kesti:

— Benim böyle paltom ve şapkam yok. Terziden paltomu almadım daha.. Bir yanlışlık olacak...

Ve lâkırdı söylememe meydan bırakmadan karısını kolunudan çekti, yürüyüp gitti.

Ertesi sabah terziye damladım ve meseleyi anlattım. Terzi güldü, dedi ki:

— Biraz evvel bay Nasuhi bana telefon etti. Karısının yanında öyle söylemiye mecbur olmuş. Çünkü o gece bara gittiğini karısından gizlemiş. Fazla sarhoş olup geç de kaldığı için sabaha karşı annesinin evine gidip yatmıştır. Sonra yazıhanesine uğramış, eski paltosiyle şapkasını almış, sizin palto ile şapkayı da hademesine hediye etmiş.

— Şimdi ne olacak?

— Hovarda adamdır bay Nasuhi, sizin için: «Talihi varmış, diyor, bakdım benim palto da, şapka da ona tıpatıp gelmiş. Hem de namuslu adam olduğu için helâl olsun!» Sahi öyle.. Vücutlarınız ayni.. Palto biraz pot yapsaydı ben de size ikram olarak onu vücudunuza uydururdum, fakat lüzum yok.

— Ya paltonun cebindeki paralar?

Terzi güldü:

— Onunla da size güzel bir kostüm yaparız, üst tarafını da afiyetle yersiniz! dedi ve ölçümü aldı!

***

Kesesi açık

Bir adamı methediyorlardı. Salonda bulunanlardan biri dedi ki:

— Fevkalâde cıvanmert çocuktur, dostlarına karşı kesesi her zaman açık durur...

Köşeden bir ses duyuldu:

— Evet öyle.. Belki içine beş on kuruş atan bulunur diye!

Gök kandil

Gece yarısına kadar içmiş, içmişdi: İki yana yalpa vurarak sokak sokak evini arıyordu. Karşısına bir mehyane çıkdı. Penceresinden içeriye baktı. Bir çok sarhoşlar içiyor, nara atıyor, bir çoğu da sızmış! yerde yatıyordu. Gördüklerine acıdı:

— Böyle sızıncıya kadar içmede mana var mı? Biraz aklım başında olsaydı da şunlara nasıl içki içildiğini öğretseydim!

KARİKATÜR

İlk çıkdığı günden beri Karikatür, Türkiyenin en mükemmel mizah gazetesi olduğunu isbat etti. Türkiyede nekadar tanınmış ve sevilmiş ressam ve mizah muharriri varsa bilâ istisna hepsi Karikatürün devamlı yardımcılarıdır. Karikatürün kolleksiyonunu eksiksiz olarak ve itina ile toplayınız. Karikatür için hazırlamakda olduğumuz ciltlerle yaşadığımız zamanların canlı tarihine sahip olacaksınız.

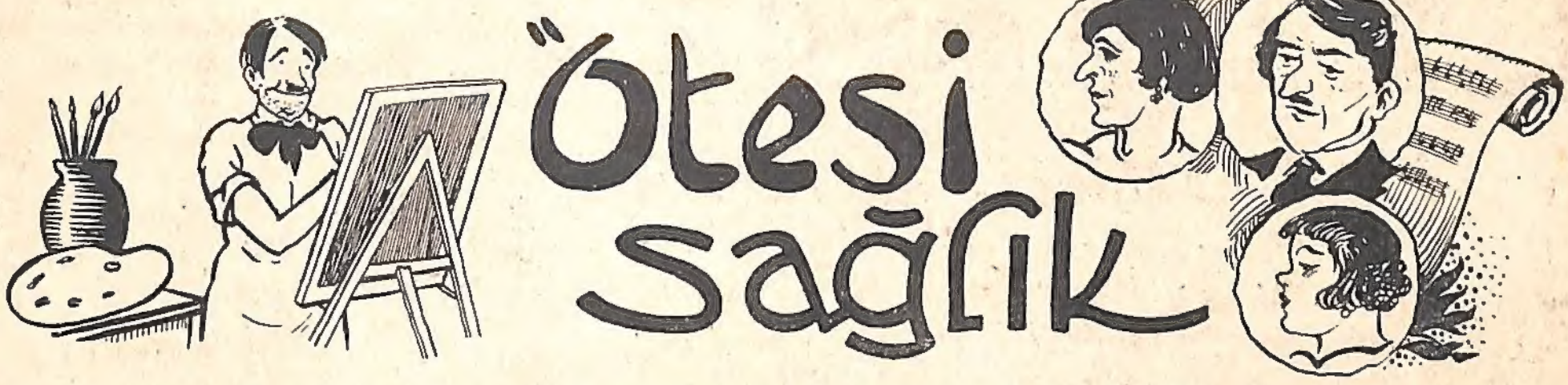

Mizahî Roman

— 4 —

Yazan: DİKEN

Behzat Akif başını kaşıdı.

— Sanat.. İdeal.. diye mırıldandı.

— Hepsi boş lâkırdı. Bizde, kösenin sakalına itibar nekadarsa, sanata da okadar. Ressamların çoğu barınacak başka kapı bulmasalar açlıktan ölecekler. Her sene açılan sergilerde acaba kaç tablo satılıyor? Kimin, bir tabloya para verip de evine asdığını gördün? Artistin heyecanını anlıyan, takdir eden kim? Sen yine idealine sadık kal. Ona bir şey demiyorum; fakat önce karnını doyur. Benim bu nazariyem ressamlar için olduğu gibi, hakikî müzisyenler için de varitdir. Konservatuvarın konserleri bedava olmasa, o günler tiyatroda farelerin cirit, in cinin de top oynadıklarını görürsün. Amma operetde, çalgılı meyhanelerde hiç de öyle değil. Ahali yer bulabilmek için biribirini kırıyor. Sanat.. İdeal.. Bunlar zengin harcı. Senin, benim gibi nefesi açlıktan kokanlar, hayatın konforlarını, basit hatlarını jigololukdan bekliyen biçareler eğer sanatla ideali bazen rafa koymazlar, iskartaya çıkarmazlarsa sefaletin esfeli safiline yuvarlanırlar.

— Doğru, amma..

— Amması yok. Ben sade müsbet bir teklif ile geldim. Ya evet, ya hayır!

Behzadın, akşamdan kalmış kafası seri kararlar vermiye hiç de müsait değildi. Biraz evvel yakdığı sigaradan iki nefes çektikden sonra, onu elinden fırlattı. Çiriş çanağına dönmüş ağzını çalkamak için etrafında bir şeyler aradı; yarım şişe bira buldu. Kadehe boşaltmak külfetine lüzum görmeden, şişeyi dudaklarına götürüp lıkır lıkır içdi.

İki geğirtiden sonra, biraz kendine gelebilmişdi. Demir bir çenber içerisinde kısılmış gibi ağrıyan alnını parmaklariyle uğuştura uğuştura düşündü, arkadaşının sözlerini zihninde tartdı.

Behlül, cevap bekliyordu.

— Ne diyorsun? Kabul mü?

Birdenbir dirilen Behzat Akif:

— Hayır! Dedi.

Sanat bahsında onun ölçüsüz, delicesine bir gururu vardı. Öyle bir gurur ki ne mazide emsalini, ne de mustakbelde eşini tasavvur edemezdiniz. Yaşlı bir saraylıya, menfaat mukabilinde nefsini temlik edecek kadar alçalmış olan bu adam, sanatı mvzubahs olunca arşıâlâya kadar yükseliyordu.

Behlül sordu:

— Hayır mı dedin? Sebebini izah eder misin?

Behzat pakette sigara kalmadığını görünce, yerdeki izmaritlerden birini aldı, yakdı.

— Daha sebepmi soruyorsun? Ben sanata hürmet ederim. Sanat bakir bir muhadderedir; onu kaldırımlara düşürmek benim elimden gelmez!

— Onu düşürmez de, kendin mi düşersin?

— Belki!. Bunu tercih ederim.

— Dünyanın en büyük müzisyenleri operet bestelemekten utanmamışlardır, amma!

— Evet! Fakat çerez kabilinden.. Muazzam eserleriyle, sanata karşı lâzım gelen tevkiri, tekrimi gösterdikten sonra.

— Sana bir şey söyliyeyim mi? Sen bu türlü büyük sözlerinle gülünç oluyorsun, bazan!

— Sanatımı aşağılatıp da şayanı merhamet ve nefret olmaktan iyidir.

— Budala!

Behzat Akif cevap vermedi. Farkında olmadan öyle azametli bir tavır takınmışdı ki, kafası kaşınan bir papağanı andırıyordu. Zavallı adam kendi kendini muhayyel bir dev aynasında temaşa ettikce kim bilir ne görüyordu? Betoven, Bah, Haydn solda sıfır. Vagner bir zerre idi. Şuman'ın, Şubert'in, Berlioz'un ise esamisi bile okunmıyordu. Hayalindeki nağmeler,bu en büyük üstadların eserleriyle mukayese edilince, bunları, Behzatın gururu azgın kedi miyavlamalarından farksız buluyordu.

Attilâ adiyle zihninde tasarladığı ilk Türk operasının tek bir mötifini dahi henüz takarrür ettiremediği halde, bu eseri bitmiş, alkışlanmış, şöhret bulmuş farzederek, onunla iftihar ediyordu.

Attilâyı bırakıp, operet yapmak.. Asla!

Diye mırıldandı.

Muhayyilesi bu başlanmamış eserin peşi sıra kaybolmuş gibi idi. Daldı.. Düşündü.. Sanki bir haz denizinin içinde kaybolmuştu.

İyice mestolduktan sonra, çıplak kıllı ve kirli vücudunu yatakdan dışarıya attı. Ayağına bir pantalon geçirdi; piyanonun başına koştu.

— Bak, dinle, Behlül! La, laa.. Tra, la, la.. Ha? Nasıl?. La.. lalâ!.. Bum! Burada davulun sesi. Tütüü. Tütü!. Kılarinetler.. Dikkat ettin mi? Ahenk nekadar gözetilmişl

— Renksiz çehresi geniş bir tebessümle aydınlanıyordu. Kendi dehasını tasavvur ettikce gözleri ışıl ışıl parıldamakta idi.

Birdenbire, ortada fol yok yumurta yokken, öfkelendi. Piyanonun kapağını hızla kapatdı; ayağını tutan kovaya bir tekme vurdu ve bütün hırsını saraylıdan almıya kalkışdı.

— Pis.. Mendebur.. b.. Karı! Neden gelmiyor? Mecbur, gelmiye! Kaltak! Avrupada olsa, kâinâtı önünde hürmetle, hayranlıkla eğdirecek benim gibi herife bakmak onun boynunun borcu. (Devem edecek)

Letafet Basımev

Vitamin modası böyle devam ederse hep beraber sofraya böyle oturacağız!...

Kalp ve kalıp.

Baharda bütün dalların, fidanların, ağaçların kanı kaynar... Kanı kaynamıyan, yalnız, odundur!

—

Bir salkımı koklayıp da: «Oh!» diyen bir erkeğin beyaz bir kız görünce: «Ah!» dememesi ya sersemliğinden, ya kılıbıklığından ileri gelir.

—

Göğsüne bir çicek takarak dolaşan bir kızın bir bal arısı beklediğine şüphe yokdur.

—

Baharı âşık olmadan geçiren bir gencin öteki mevsimlerden fayda beklemesi, kalbe değil, kalıba ehemmiyet vermesi demekdir. Böyleleriyle karşılaşanlara ihtiyat tavsiye olunur!

—

İlkbaharda sevişenler son baharda evlenir, sonbaharda sevişenler ilkbahara kavuşmadan ayrılır.. Çünkü ara yerde yazın sıcaklığı ile kışın soğukluğu var!

—

Bahar gelince gözünü dört açmıyan kız anaları yazın iki gözünü birden kapamalıdır.

—

Çiçeğin beyazını seven kadının beyazını, pembesini seven, pembesini sever derler. İyiki siyah çiçek yok!

—

Kadın, ilkbaharı, tehlikesiz atlatırsa erkek geniş bir nefes alsın, bütün bir yıl emindir!

—

Baharda gençlere kalp yetişmez. Nasreddin hocanin ayı kırpıp yıldız yapdığı gibi gençler de kalplerini böle böle bir çok kalpcikler yaparak şuna, buna dağıtırlarsa kusur bulmamalıyız.

* *

Kıvırzıvır!..

— Ne düşünüyorsun sevgilim?..

— Hiç kıvırzıvır şeyler.

— Hep beni düşünmeni okadar isterdim ki?..

— Zaten ben de seni düşünüyorum!...

Ademi Iktidara

Karşı

Hormobin

Tabletleri

Galata Postakutusu 1255 Hormobin

Okuyucularımıza :

Gazetemizin günü geçmiş sayılarını Türkiye hudutları dahilinde ve haricindeki bütün bayilerimizden ayni fiyatla tedarik edebilirsiniz. Arzu eden okuyucular günü geçmiş sayıların bedellerini posta pulu olarak idarehanemize gönderebilirler. Mektuplarını alır almaz gazetelerini derhal sevkederiz.

Herkese lâzım bir eser

MEŞHUR ADAMLAR

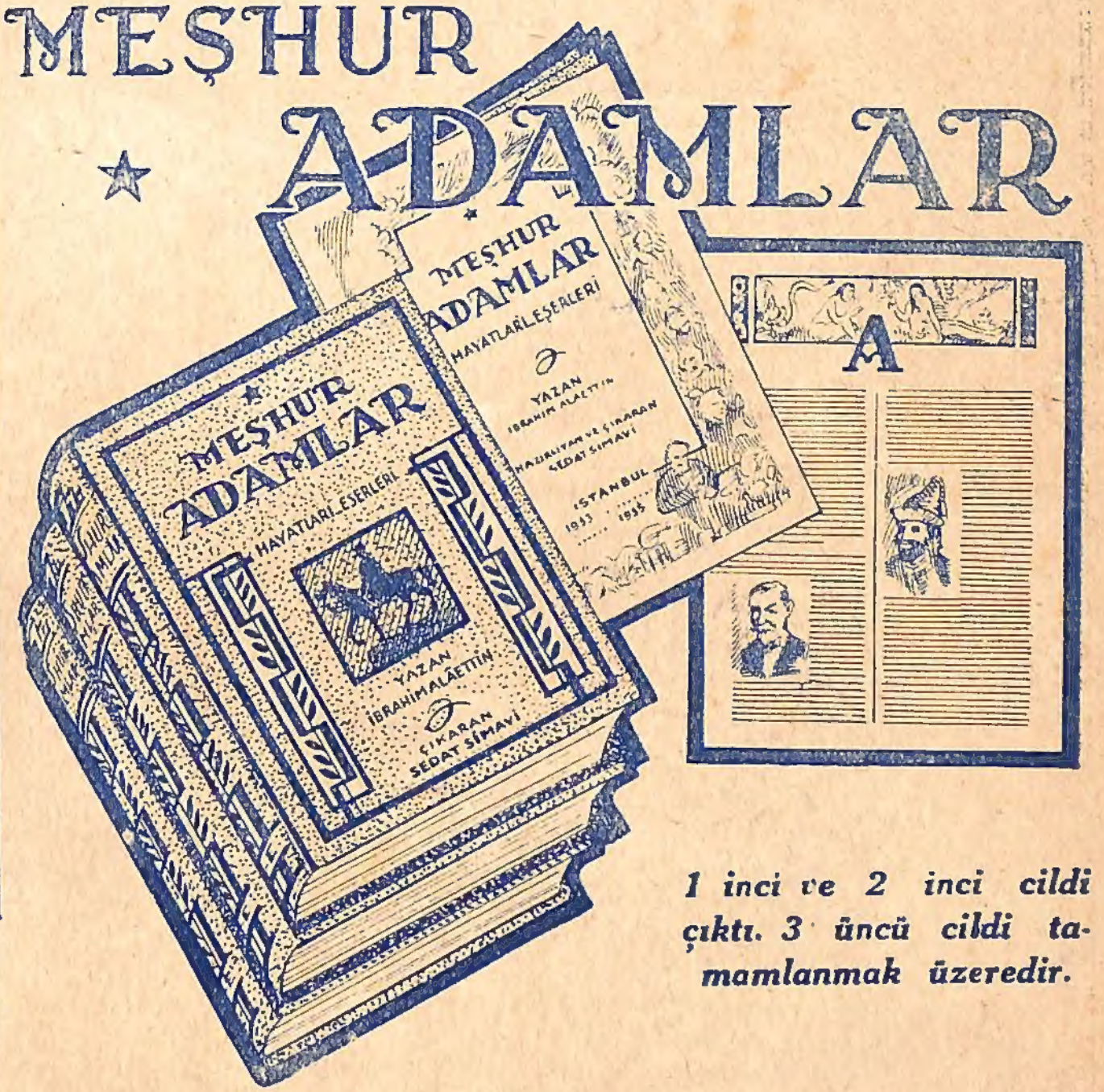

1 inci ve 2 inci cildi çıktı. 3 üncü cildi tamamlanmak üzeredir.

Yazan :
İbrahim Alâettin

Çıkaran
Sedat Simavi

"Meşhur Adamlar Ansiklopedisi„ Türkiyede ilk defa olarak tam ve mükemmel bir şekilde meydana konan biyografi eseridir. Hâdiselere karışıp tarihte isim bırakan bütün şahsiyetler, hüviyetlerile ve karakterlerile tesbit edilmiştir. Bu itibarla "Meşhur Adamlar Ansiklopedisi„ her meslek mensubunun kütüphanesinde bulunmak lâzımdır. Üçüncü cildi de yakında tamamlanacaktır. Her cildin fiatı 3 liradır. Muallim, talebe ve zabitler için hususi tarife tatbik edilir. Ayrıca posta ücreti alınmaz.

Meşhur adamlar Ansiklopedisi her kütüphanenin en değerli eseridir. Bu güzel Ansiklopedinin zengin sahifelerinde her aradığınız meşhur adamın ismini, hayatını ve resmini bulacaksınız.

Romatizma

ve SİYATİK AĞRILARINA

PİMANOL

birebirdir. Üşüterek arkanızı, vücüdünüzü ağrı, sızı kapladı ise (PİMANOL) sürünüz. Derhal geçirir. Vücudü kızdırır, soğuğun ciğerlere işlemesine, zatülcenp ve zatürreenin başlamasına mani olur.

Ankarada :

AKBA

Kitap evini ziyaret ediniz. Orada neşriyatımızın bütün sayılarını bulabilirsiniz. Eksik sayınızla bütün kırtasiye ve kitap ihtiyaçlarınızı temin edebilirsiniz.

SAMSUN

Okuyucularımız Karikatürün ilk sayısından itibaren bütün çıkanları Samsunda Kökçü oğullarının

HALK Kütüphanesinden

Tedarik edebilirler.